

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **G. A.**
st. přísl. A. r.
t. č. pobytem X

zast. advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem
sídlem Lidická 960/81, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2024, č. j. OAM-554/ZA-ZA11-ZA19-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2024, č. j. OAM-554/ZA-ZA11-ZA19-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“) o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).
2. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 2. 5. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 5. 5. 2023 poskytl údaje k podané žádosti. Mimo jiné sdělil, že přibližně do roku 2016 byl státním příslušníkem Kazachstánu. V Kazachstánu žil s matkou přibližně od roku 1990 asi 7 nebo 8 let. Je rozvedený, děti nemá. V roce 2000 vycestoval s matkou z Kazachstánu do ČR. Od roku 2010 do roku 2014 žil v Rusku s manželkou (byla Ruska). V roce 2014 se vrátil do ČR a do té doby zde žije. V roce 2016 jel s matkou do Arménie, kde byl asi měsíc a vyřídil si tam arménský pas. V Arménii nikdy nežil, ale má arménskou národnost, proto mu byl arménský pas vydán. V ČR měl od roku 2006 do roku 2021 trvalý pobyt. V roce 2000 požádal ČR o udělení mezinárodní ochrany (pozn. soudu – neúspěšně). K důvodům žádosti uvedl, že v ČR žije asi 22 let. V Arménii nic nemá, arménsky neumí. V ČR je integrovaný, neví, co by jinde dělal. V ČR má i matku, která je vážně nemocná a potřebuje jeho pomoc. Má zde i přítelkyni. Vycestování by bylo zásahem do jeho rodinného života.
3. Při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu (vedeném v českém jazyce) žalobce doplnil, že o trvalý pobyt v roce 2021 přišel, protože měl během krátkého časového období tři záznamy v rejstříku trestů. Zneužil bankovní kartu, kterou našel, za což dostal podmínku a veřejně prospěšné práce. Také přišel o řidičský průkaz, neboť dosáhl 12ti bodů za dopravní přestupky a poté řídil auto v době zákazu řízení. V ČR vždy pracoval ve stavebnictví. Pracovní poměr ukončil u posledního zaměstnavatele v roce 2021. Nyní pomáhá známým v domácnosti a za to dostává peníze. Společnou domácnost sdílí se svojí matkou. Bydlí v garsonce, v pronájmu. Matka žalobce má občanství ČR. Matka žalobce je invalidní ve druhém stupni a není zcela soběstačná. Žalobce jí pomáhá zvednout se z postele či z vany, pomáhá s nákupy a v domácnosti, dělá jí masáže. Žalobce neví, kdo by se o jeho matku jinak staral. Někdy žalobce bývá u přítelkyně, s níž je ve vztahu od roku 2021. Přítelkyně žalobce je státní občankou Ukrajiny, má zde trvalý pobyt a pracuje v Brně jako zubní lékařka. Bydlí v rodinném domě s matkou a se svojí sestrou. Po začátku války na Ukrajině zde bydlí i bratr žalobcovy přítelkyně. Matce přítelkyně je 80 let, otec jí před rokem zemřel.
4. Žalobce ve správním řízení doložil výpis ze zdravotní dokumentace své matky (nar. 1961), která po operacích páteře trpí vertebrogenním algickým syndromem. Z nálezů ze dne 16. 5. 2022 je patrné, že matka žalobce má rovněž cukrovku II. typu s nadváhou, t. č. uspokojivě kompenzovanou.
5. V průběhu řízení bylo provedeno místní šetření na adrese pobytu žalobce a jeho matky. Dle sdělení Policie ČR ze dne 7. 11. 2023 bylo zjištěno, že na uváděné adrese (několikapodlažní dům s bytovými jednotkami) byla nalezena řádně označená schránka i zvonek. V místě byl zastižen žalobce se svojí matkou. V bytě měl žalobce své osobní věci, hygienické potřeby a vlastní postel. Hlídce žalobce sdělil, že matce aktivně pomáhá při chodu domácnosti, chodí nakupovat a stará se o byt, což jeho matka potvrdila. Sousedi žalobce znají a vídají ho v domě často.
6. Dne 6. 12. 2023 provedl žalovaný též výslech matky žalobce (svědkyně). V rámci výslechu svědkyně potvrdila, že v ČR je od roku 2000, kdy přicestovala se svým synem. Odtud jezdila do Ruska, kde má dceru (byla tam naposledy v roce 2012 a 2015) a do Arménie, kde má další

příbuzné (sestra, bratr, strýc s rodinou). S příbuznými je v občasném kontaktu. Svědkyně potvrdila, že vztah žalobce se současnou přítelkyní trvá přes 2 roky. Žalobce je u svědkyně každý den, někdy spí u ní, někdy u přítelkyně. Svědkyně pobírá příspěvek na bydlení a invalidní důchod. Zažádala též o příspěvek na péči. Svědkyně popsala svůj běžný den – ráno vstane, nasnídá se, chodí na procházky, se synem jezdí do obchodu na velký nákup. Co se týká zdravotního stavu, má po operaci plotýnek v roce 2014 a má diabetes. Pohybuje se o holi, má poškozené nervy v nohách. Bere inzulin, léky na bolest, na spaní a vitamín D. Prodělala boreliózu (2003 nebo 2004) a od té doby se její stav postupně zhoršuje. Svědkyně uvedla, že chtěla být nezávislá, tak si zařídila auto a sama řídí. Nezvládne však nosit těžké věci. Někdy je jí přes den dobře a večer je jí zle, že se ani nezvládne převléci do pyžama. Syn jí pomáhá s tím, co sama nezvládne (uklízí, myje nádobí, věší prádlo, někdy vaří). Se synem se vidí každý den. K pobytu žalobce v Rusku svědkyně uvedla, že se žalobce kvůli ní rozvedl, protože jeho manželka nechtěla být v ČR a žalobce se za svědkyní chtěl vrátit. Svědkyně nechce, aby se žalobce vrátil do Arménie za účelem vyřízení dokladů, neboť má obavu, že by jej odvedli do armády.

7. Dne 4. 1. 2024 provedl žalovaný s žalobcem doplňující pohovor. Žalobce mj. uvedl, že pokud by vycestoval, byl by pryč delší dobu – měsíc nebo tři měsíce. Nemůže nechat svoji matku o samotě delší dobu. Má také problém s prací. Zatím má jen dohodu o provedení práce. Co se týká nástupu k vojenské službě, k obavám své matky žalobce uvedl, že má vojenský průkaz z Arménie, který dostal před pěti nebo šesti lety, když si byl v Arménii vyřídit občanství. Tehdy se jej ptali, zda byl na vojně, ale když jim řekl, že má trvalý pobyt v ČR, tím se to vyřešilo. Žalobce nezjišťoval, jak by to aktuálně v Arménii s vojenskou službou bylo. Žalobce dále potvrdil že v Arménii má příbuzné – sourozence své matky. V ČR se žalobce vyučil jako zedník. V Kazachstánu dokončil střední školu, odborné vzdělání získal v ČR. Umí i svářečské práce, zatím ale na to nemá „papíry“. V minulosti (v Rusku) se živil různými brigádami – dělník v továrně, ve stavebnictví, dlaždič, pracoval též jako elektrikář. Žalobce dále rozvedl obavy z toho, že by zde musel matku nechat delší dobu samotnou. Nechce nikoho obtěžovat.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobce nebyl ve své vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu a obavy žalobce nejsou založeny ani na některém z azylově relevantních důvodů dle § 12 písm. b) téhož zákona.
9. Při posouzení, zda se u žalobce jedná o případ hodný zvláštního zřetele pro účely § 14 zákona o azylu, se žalovaný zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Konstatoval, že žalobci je X let, je plně svéprávný a soběstačný, je zdravý, trpí pouze žaludečními vředy, ale nenavštěvuje pravidelně lékaře. V ČR pobývá od roku 2000, byl zde zaměstnán v oboru stavebnictví, měl rovněž živnostenský list na stavební práce. V letech 2008-2015 žil v Rusku, kde si rovněž opatroval prostředky k životu vlastní prací. Dále žalovaný uvedl, že v ČR žije matka žadatele (nar. X), které je přiznán invalidní důchod II. stupně, je však soběstačná. Matka je nájemcem městského bytu v Brně, čerpá dávky invalidního důchodu a příspěvek na bydlení. Z uvedeného žalovaný neshledal, že by v případě žalobce samotného, ale ani ve spojení s aktuální situací jeho matky byly dány mimořádné okolnosti pro udělení národního humanitárního azylu. Matka žalobce je i přes své zdravotní potíže schopna samostatného života a na žadatele není odkázána ani pokud jde o bydlení a výživu.

10. V rámci posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany žalovaný mj. uvedl, že žalobci bylo 7. 4. 2021 zrušeno oprávnění k trvalému pobytu na území ČR, a že aktuálně má v rejstříku trestů veden záznam o pravomocném odsouzení za spáchání trestného činu. Žalovaný nezpochybnil, že žalobce vede na území ČR soukromý a rodinný život. Právě z důvodu ochrany jeho soukromého a rodinného života nebylo žalobci po zrušení jeho oprávnění k trvalému pobytu na území ČR uloženo správní vyhoštění, ale bylo rozhodnuto pouze o jeho povinnosti opustit území EU podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný na straně žalobce neshledal takové mimořádné okolnosti, pro které by již samotné vycestování z ČR pro něj mělo znamenat újmu srovnatelnou s vážnou újmou na životě, zdraví, osobní svobodě a lidské důstojnosti, pro kterou lze cizinci udělit doplňkovou ochranu.
11. Dále žalovaný uvedl, že míru integrace by bylo možné zvažovat jako důvod pro udělení doplňkové ochrany v situaci, kdy by žadatel na území ČR prožil zásadní většinu dosavadního života a měl by vycestovat do státu s naprosto odlišným sociokulturním prostředím. Žalobce však dětství strávil na území dnešní Gruzie a Kazachstánu, do ČR přišel až v 18 letech a ve svých 27 letech se na 7 let odstěhoval do Ruska za svojí manželkou. Žalobce neměl s integrací v Rusku problém, dokonce tam sám úspěšně podnikal. Prostředí Arménie není žalobci zcela cizí, má tam určité zázemí v sourozencích své matky a dalších příbuzných jejichž pomoci využil v roce 2016, kdy v Arménii pobýval za účelem vyřízení státního občanství a cestovního dokladu.
12. Podle žalovaného má žalobce možnost se po vyřízení potřebných dokladů do ČR opět vrátit, jeho vycestováním do vlasti nedojde ke zpřetrhání jeho rodinných a osobních vazeb v ČR. Po dobu odloučení žalobce může udržovat kontakt s matkou a přítelkyní dálkově. Zdravotní stav matky žalobce nevyžaduje každodenní osobní péči žalobce. Přes uznanou invaliditu je matka žalobce soběstačná. Ačkoli se pohybuje o holi, vlastní osobní automobil a je aktivní řidičkou, je schopna si sama obstarat nákupy, návštěvy lékaře a vyřídit další nutné náležitosti. V případě potřeby si může zajistit dopomoc prostřednictvím sociálních služeb a případně též čerpat příspěvek na péči, na mobilitu a další sociální dávky, bude-li to její zdravotní stav odůvodňovat. Akutní pomoc může matce žalobce poskytnout i partnerka žalobce či jeho přátelé. Matka žalobce ve své výpovědi akcentovala obavu, že by žalobce po vycestování do Arménie musel nastoupit vojenskou službu, nikoli to, že by po dobu jeho nepřítomnosti nebyla schopna se o sebe postarat.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

13. Žalobce namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nedostatečně vyhodnotil důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. S odkazem na judikaturu připomněl povinnost žalovaného řádně odůvodnit, proč nepřistoupil k udělení humanitárního azylu, a uvedl, jaká je role soudů při přezkumu správního uvážení žalovaného (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46, č. 416/2004 Sb. NSS). Poukázal na principy zákazu libovůle, rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atp., přičemž dodržení těchto mezi soudnímu přezkumu podléhá (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS).
14. Žalobce dále poukázal na smysl institutu humanitárního azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55), a uvedl, že při posouzení důvodů

pro udělení humanitárního azylu mohou být relevantní i skutečnosti týkající se rodinného soužití žadatele o udělení mezinárodní ochrany a jeho vazby zde (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2022, č.j. 5 Azs 207/2022-36). Žalovaný se tak měl důsledně zabývat žalobcem tvrzenými a prokázanými skutečnostmi stran jeho rodinného soužití a vazeb na území ČR. Z tohoto pohledu je odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné. Není z něj zřejmé, proč v případě žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu. Žalovaný nezhodnotil všechny žalobcem uváděné a prokazované skutečnosti, jiné bez většího opodstatnění nepochyboval. Jeho posouzení tak nese znaky libovůle.

15. Žalobce v ČR pobývá s přetržkami již od roku 2000. Žije zde se svou matkou, která je těžce nemocná a závislá na pomoci žalobce. Tyto skutečnosti byly potvrzeny jak výsledkem matky žalobce, tak i doloženými lékařskými zprávami. Podle žalobce neobstojí závěr žalovaného, že jeho matka je v běžném životě soběstačná. Ačkoli matka žadatele zvládá některé záležitosti sama, k jiným potřebuje pomoc žalobce (např. nákup). I v situaci, kdy žalobce není zrovna se svou matkou, je dostupný na telefonu, aby za ní mohl dojet. Mimoto lze očekávat, že se zdravotní stav matky žalobce bude postupně zhoršovat a že do budoucna bude na žalobci více závislá.
16. Žalobce má v ČR také přítelkyni, žije zde dlouhou dobu, hovoří plynule česky, má zde své přátele i zázemí. Případné vycestování žalobce s více než nejistou možností návratu by zcela jistě mohlo způsobit přetrhání těchto jeho vazeb. Tato skutečnost však nebyla žalovaným vzata v potaz, resp. ten se s ní vypořádal pouze tak, že žalobce jistě může své vztahy udržovat i na dálku.
17. Žalovaný rovněž nevzal v potaz důsledky, jež by pro žalobce měl návrat do jeho domovské země, kterou je Arménie. Žalobce v Arménii nikdy nežil, neumí zdejší jazyk a nemá zde ani žádné zázemí. S ohledem na to si tak lze jen stěží představit, že by měl žalobce možnost se v Arménii integrovat, získat zde zaměstnání a žít důstojný život. Pokud pak žalovaný uvádí, že žalobce může svou situaci řešit jinými právními nástroji, jako je krátkodobé vízum, tak k tomu je třeba uvést, že na tyto žadatelé nesvědčí nárok, rozhodování o jejich udělení neprobíhá v režimu správního řízení a v případě jejich neudělení žadatel nemá možnost proti takovému rozhodnutí podat opravný prostředek.
18. Žalobce má za to, že výše uvedené skutečnosti ve svém souhrnu odůvodňují přiznání humanitárního azylu a že ve svém souhrnu zakládají právě takovou situaci, kdy by skutečně bylo nehumánní azyl poskytnout. Všechny výše uvedené skutečnosti přitom měly být žalovaným řádně zváženy a vyhodnoceny. To se však nestalo, a proto žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.
19. Žalovaný v reakci na žalobu vyjádřil přesvědčení, že skutkový stav zjistil dostatečně. Námitky žalobce jsou pouze v rovině obecného nesouhlasu s napadeným rozhodnutím. Dokazování bylo provedeno podrobně a úplně, přijaté závěry byly dostatečně odůvodněny.
20. K obavám žalobce, že jeho matka potřebuje pomoc s nákupem, žalovaný poukázal na možnost využití služby dovozu potravin. Výjimečnost institutu mezinárodní ochrany brání tomu, aby jím byly nahrazovány jiné formy pobytu dle zákona o pobytu cizinců. V případě žalobce nelze shledat výjimečné okolnosti, které by byly důvodem pro udělení doplňkové ochrany z důvodu nerespektování práva na soukromý život. Případ žalobce hodnotil žalovaný individuálně a posoudil veškeré vznesené argumenty.

III. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, („s.ř.s.“), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu]. Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to jednak byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
22. Žaloba není důvodná.
23. Těžiště sporu spočívá v nesouhlasu žalobce s tím, že mu nebyl přiznán humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. Pokud jde o důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (dle aktuálního znění zákona o azylu se jedná o „národní humanitární azyl“), zákonodárce zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu *případ hodný zvláštního zřetele* a následného správního uvážení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS). Na jeho udělení není právní nárok. Jak žalobce správně uvedl, správní soudy přezkouvávají v souladu s § 78 odst. 1 druhou větou s. ř. s. posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalovaným pouze z toho hlediska, zda žalovaný nepřekročil meze svého správního uvážení či zda jej nezneužil (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 7. 6. 2006, č. j. 3 Azs 79/2005 - 61, či ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 Azs 14/2017 - 30), nemohou však jeho uvážení bez dalšího nahradit vlastní úvahou.
24. Přístup správních soudů při posouzení, zda by v konkrétním případě měl být humanitární azyl udělen, je tradičně zdrženlivý. Správní a soudní praxe podřazuje pod „důvody hodné zvláštního zřetele“ zpravidla jednak tzv. zdravotní případy, u nichž je riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nezvratného zhoršení zdravotního stavu vedoucího k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života (viz rozsudek ESLP ze dne 13. 12. 2016 ve věci Paposhvili proti Belgii), a jednak individuální následky humanitární katastrofy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).
25. Nelze-li dle aktuální judikatury rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu zohledňovat případné porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“) v rámci doplňkové ochrany (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022 - 48, body 55-57), je na místě zohlednění takového případného zjištění v rámci úvah o aplikaci § 14 zákona o azylu. Bude tomu tak ale zpravidla v případech spíše výjimečných, jako je dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR či v situacích, kdy by již samotné vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ve vztahu k původnímu výkladu doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, a to ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55, ze dne 21. 3. 2018, ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55 ze dne 26. 3. 2020, č. j. 6 Azs 258/2019 - 31, č. 4030/2020 Sb. NSS, či ze dne 21. 10. 2020, č. j. 6 Azs 184/2020 - 48). Jakkoli tedy nelze vyloučit, že v konkrétních případech by udělení humanitárního azylu mohlo být spojeno i s porušením práva žadatele na soukromý a rodinný život (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022 - 48), případ žalobce mezi takové případy nespadá.
26. Správní uvážení žalovaného ve vztahu k otázce, zda má být žalobci udělen humanitární azyl, nevykazuje vady, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Žalovaný se zabýval rodinným i soukromým životem žalobce (viz souhrn odůvodnění napadeného rozhodnutí v bodě 9-12 tohoto rozsudku) a pro tyto účely si zajistil dostatek podkladů. Úvahy

žalovaného jistě mohly být podrobnější, nicméně nelze se ztotožnit s hodnocením žalobce, že by napadené rozhodnutí neslo znaky libovůle. Žalovaný vysvětlil, z jakých důvodů nepovažuje neudělení humanitárního azylu žalobci za nehumánní, a to na podkladě zhodnocení všech podstatných aspektů jeho dosavadního života. Další hodnocení tíže dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, resp. jeho rodiny, obsahuje část odůvodnění napadeného rozhodnutí, která se týká doplňkové ochrany, a které je pro úvahy o udělení humanitárního azylu rovněž relevantní. Zařazení těchto úvah do jiné části napadeného rozhodnutí není překážkou k jejich přezkumu v intencích vznesené žalobní námitky.

27. Ke konkrétním žalobním námitkám tak lze uvést, že žalovaný zohlednil délku pobytu žalobce na území ČR, jakož i jeho pobyty v jiných zemích (Gruzii, Rusku). Zdravotním stavem matky žalobce se žalovaný zabýval, zohlednil předložené lékařské nálezy a provedl s ní výslech. Tímto způsobem zohlednil a ověřil informace uváděné samotným žalobcem. Závěr žalovaného, že matka žalobce nepotřebuje jeho každodenní osobní péči, lze akceptovat. Přestože matka žalobce trpí zdravotním postižením, které ovlivňuje její pracovní schopnost, dosud je schopna zvládnout základní životní potřeby v přijatelném standardu tak, aby o ní nemusela každodenně pečovat třetí osoba. Občasnou výpomoc s těžkými nákupy lze eventuelně zvládnout s pomocí placených služeb, resp. donášky do bytu. Matka žalobce je mobilní, samostatná, schopná komunikovat a obstarat si běžné záležitosti, tj. sama zvládat běžný denní režim, jak vyplývá i z její výpovědi.
28. Tvrzení žalobce, že jeho matka je „těžce nemocná“ a „závislá na pomoci“ žalobce nemá oporu v podkladech pro vydání napadeného rozhodnutí. Jakkoli jistě nelze vyloučit (a odpovídalo by to obvyklému chodu věcí), že zdravotní stav matky žalobce se bude zhoršovat, zdravotní postižení žalobkyně nenasvědčuje tomu, že by k tomuto zhoršení mělo dojít v dohledném časovém horizontu „skokově“, progresse bude spíše postupná. V období nutném pro obstarání příslušného pobytového oprávnění pak může žalobce se svojí matkou komunikovat dálkově a v případě potřeby požádat o pomoc partnerku, přítele či známé na území ČR.
29. V rámci svého hodnocení měl žalovaný za dostatečně zjištěné, že žalobce má na území ČR partnerský vztah. Mezi partnery však není taková závislost (zejména odkázanost na výživu a péči), aby vycestování žalobce do země původu bylo možné považovat za porušení práva žalobce na rodinný život. Jak vyplývá z výpisu z evidence rejstříku trestů ze dne 1. 2. 2024, který je součástí správního spisu, žalobce je po právní moci trestního příkazu Městského soudu v Brně ze dne 8. 7. 2020, sp. zn. 11 T 85/2020, stále ve zkušební době, a to do 14. 11. 2025. Tato skutečnost může být problematická z hlediska možnosti získání dlouhodobého pobytového oprávnění. Pobytové oprávnění tak bude muset žalobce případně dočasně řešit krátkodobým vízem. Udržování partnerského vztahu na dálku jistě může klást vyšší nároky na oba partnery, v případě partnerského vztahu žalobce však nelze s ohledem na délku jeho trvání a jeho charakter hovořit o porušení čl. 8 Úmluvy.
30. Je pravdou, že žalobce pobýval v Arménii pouze krátkodobě, žalovaný však přdestřel dostatečné důvody (viz důvody shrnuté v bodě 11 tohoto rozsudku), pro které nelze tuto skutečnost považovat za překážku jeho návratu do země původu ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Nelze tak přisvědčit tvrzení žalobce, že by v Arménii nedokázal získat práci a důstojně zde žít. Žalobce v průběhu svého života několikrát prokázal, že je schopen takovou situaci zvládnout, má k tomu jazykové vybavení (neovládá sice arménštinu, nicméně v Arménii většina obyvatel ovládá též ruštinu), zdravotní způsobilost a s ohledem na rodinné vazby

nelze hovořit o tom, že by se jednalo o prostředí pro něj zcela cizí. Soud z uvedených důvodů mohl akceptovat správní úvahu žalovaného a z ní plynoucí závěr, že žalobci humanitární azyl neudělí.

V. Závěr a náklady řízení

31. Žalobní námitky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 9. srpna 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně